

Martin Bureš
MUNI, FSS, HEN
Mail: martinbures@centrum.cz

Kuhn-The Conservative and Radical Interpretations: Are Some Mertonians “Kuhnians“ And Some Kuhnians “Mertonians“?

T. J. Pinch

Pinch se ve své práci zabývá vlivem Kuhnova klasického díla (*The Structure of Scientific Revolutions*, Kuhn, 1962) na další vývoj, směřování sociologie vědy (především). Tvrdí (Pinch), že v případě “Kuhnianské“ (ve smyslu Kuhnova pojetí) sociologie vědy je na místě rozlišovat mezi dvěma přístupy, dvěma interpretacemi-konzervativním a radikálním.

Pinch vychází z Kuhnova základního termínu, který sám je dosti problematický, Kuhn sám ho používá v mnoha významech. Za hlavní charakteristiku té skupiny badatelů, které označuje za zastánce radikální interpretace termínu paradigma lze považovat jejich užívání pojmu paradigma jako pevné dělící čáry mezi poznávacími a sociálními aspekty vědecké činnosti. Z toho lze dovést, že nástrojem k označení paradigma tu může být sociometrická analýza. K tomuto pojetí se v dovětku k SSR připojuje i Kuhn a je i konzistentní s Meltonovým pojetím sociologie vědy.

Proti tomuto pojetí paradigma staví jeho radikální pojetí-paradigma jako integrace, jeho celostní povahu sociálních a kognitivních aktivit vědy. Radikální pojetí Kuhnovy SSR mělo také daleko větší ambice než konzervativní („porozumění nejen vědeckému jednání, ale i jednání primitivních kmenů“, Barnes, 1969)

V epilogu Pinch uzavírá tím, že tak rozporuplný termín, paradigma, už není v sociologii vědy brán za tak zásadní jako před dvěma dekádami, samozřejmě s určitými výjimkami.

Alternativní název---Interpretativ and Normative Sociologie of Science based on Kuhn`s SSR.